

Repertoriumnummer

2019 /

Datum van uitspraak

14 maart 2019

Rolnummer

2017/AB/166

Beslissing waartegen beroep

08/907/A

Uitgifte

Uitgereikt aan

op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

zevende kamer

Arrest

SOCIALE ZEKERHEIDSRECHT WERKNEMERS - pensioenen
tegensprekelijk arrest
definitief
kennisgeving per gerechtsbrief (art. 580, 2°, Ger. W.)

FEDERALE PENSIOENDIENST, met maatschappelijke zetel te 1060 BRUSSEL, Europaesplanade
- Zuidertoren, 1, appellant, vertegenwoordigd door mr. VANLAERES Annie-Rose, advocaat te
9000 GENT, Willem Tellstraat 8,

tegen

T. E. H.,

geïntimeerde, vertegenwoordigd door mr. VAN LOO Eric, advocaat te 9000 GENT, Franklin
Rooseveltlaan 70.

**

*

Na beraad, spreekt het arbeidshof te Brussel het volgend arrest uit:
Gelet op de stukken van de rechtspleging, in het bijzonder op:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken door de arbeidsrechtbank te Gent op 3 juni 2010, 7^e kamer (A.R. 08/907/A),
- het voor eensluidend verklaard afschrift van het arrest van het arbeidshof te Gent, afdeling Gent, uitgesproken door de 5^e kamer op 2 september 2011 (A.R. nr. 2010/AG/239),
- het voor eensluidend verklaard afschrift van het arrest van het Hof van Cassatie, uitgesproken door de 3^e kamer op 3 juni 2013 (A.R. nr. s.11.0144.N/4),
- de dagvaarding na cassatie, betekend op 14 februari 2017 en neergelegd ter griffie op 21 februari 2017,
- de neergelegde conclusies,

- het schriftelijk advies van het openbaar ministerie, neergelegd ter griffie op 6 februari 2019,
- de voorgelegde stukken.

**

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet op de openbare zitting van 13 december 2018.

DE FEITEN EN DE RECHTSPLEGING

1.

De heer T. geniet, volgens het administratief dossier van de Federale Pensioendienst sinds 1 januari 1993 in België van een rustpensioen op basis van het gezinsbedrag. Hij was, volgens het uittreksel uit het bevolkingsregister, sinds 22 november 1975 gehuwd met C. T..

Op 21 maart 2007 werd, door toedoen van Marokkaanse dienst voor sociale zekerheid een pensioen als gescheiden echtgenote gevraagd door mevrouw A. L., met wie de heer T. vroeger gehuwd was, huwelijk dat in 1973 ontbonden werd door verstoting.

Op basis van deze aanvraag besliste de Federale Pensioendienst op 5 februari 2008 de pensioenrechten van de heer T. te herzien. Volgens deze beslissing werd vanaf 1 april 2007 de helft van het rustpensioen, berekend aan de gezinsbedrag, toegekend aan de heer T. en de andere helft aan A. L., als feitelijk gescheiden echtgenote.

2.

Bij verzoekschrift van 10 april 2008 heeft de heer T. deze beslissing betwist voor de arbeidsrechtbank te Gent. De heer T. stelde op 9 januari 1973 uit de echt gescheiden te zijn van A. L. door verstoting, waardoor een einde kwam aan de huwelijkse band. Deze verstoting is gebeurd op basis van een eenzijdige akte, en voor de invoeging van de nieuwe Marokkaanse procedurewetgeving in 1974.

Bij vonnis van 3 juni 2010 heeft de arbeidsrechtbank de vordering gegrond verklaard. De arbeidsrechtbank steunde zich in essentie op de vaststelling dat het nieuwe huwelijk met mevrouw T. door de ambtenaar van de burgerlijke stand werd ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand en aldus erkend werd.

3.

De Federale Pensioendienst heeft hoger beroep ingesteld tegen dit vonnis voor het arbeidshof te Gent, afdeling Gent. Bij vonnis van 2 september 2011 heeft het arbeidshof dit beroep als onontvankelijk afgewezen, omdat de akte van hoger beroep, in strijd met de taalwetgeving, een argumentatie in de Franse taal bevatte.

Bij arrest van 3 juni 2013 heeft het Hof van Cassatie dit arrest vernietigd. Het Hof van Cassatie oordeelde dat er geen inbreuk was gepleegd op de taalwetgeving omdat de zakelijke inhoud van de in het Frans geciteerde passages in de taal van de rechtspleging was weergegeven.

4.

Bij exploit van 14 februari 2017 is de heer T. overgegaan tot betekening van het cassatiearrest met dagvaarding van de Federale Pensioendienst voor het arbeidshof te Brussel. Door deze betekening en dagvaarding is de zaak rechtsgeldig aanhangig gemaakt bij dit hof, dat dient te oordelen over de gegrondheid van het hoger beroep van de Federale Pensioendienst.

BEOORDELING

De standpunten van partijen

1.

De Federale Pensioendienst is van oordeel dat de verstoting van mevrouw A. L. in België niet kan erkend worden. Een echtscheiding, voltrokken in het buitenland, dient aan een aantal essentiële kwaliteitsvereisten te voldoen die zijn ingeschreven in het vroegere artikel 570 van het Gerechtelijk Wetboek (gezien de akte is opgemaakt voor 1 oktober 2014, datum van inwerkingtreding van het Wetboek Internationaal privaatrecht).

De echtscheiding zou in België niet erkend kunnen worden op basis van art. 570, al. 2, 1° en 2°, van het Gerechtelijk Wetboek, omdat de scheiding strijdig was met de beginselen van openbare orde of met de regels van het publiek recht en de rechten van verdediging niet werden geëerbiedigd. De Federale Pensioendienst wijst er daarbij op dat, in tegenstelling met wat de heer T. aanvoert op basis van een foutieve vertaling van de verstotingsakte, mevrouw A. L. niet werd opgeroepen of gehoord bij de verstoting.

In verband met de vereiste van de overeenstemming met de openbare orde, wijst de Federale Pensioendienst op de duurzame band die de heer T. met België had sinds 1971.

De heer T. kan zich ook niet kunnen beroepen op de nieuwe regeling opgenomen in artikel 57 van het Wetboek Internationaal privaatrecht, en de overgangsregeling voorzien in artikel 126 van deze wet. Hij had, op het ogenblik van de verstoting, zijn hoofdverblijfplaats in België (staat waarin deze vorm van ontbinding van huwelijk niet erkend is). Er zou ook niet

aangetoond zijn dat mevrouw A. L. de verstoting op ondubbelzinnige wijze en zonder enige dwang zou aanvaard hebben.

De Federale Pensioendienst betwist ook de motieven van het vonnis van de arbeidsrechtbank. Volgens de Federale Pensioendienst is de loutere overschrijving van vreemde echtscheidingsvonnissen in het bevolkingsregister, een eenvoudige administratieve maatregel die niet kan beschouwd worden als een erkenning door de ambtenaar van de burgerlijke stand van het echtscheidingsvonnis.

2.

De heer T. stelt dat de verstoting niet strijdig was met artikel 570 van het Gerechtelijk Wetboek. Volgens hem blijkt uit de voorgelegde stukken dat mevrouw A. L. wel degelijk opgeroepen was (“gedagvaard”) en het vonnis gehomologeerd werd door de rechter, belast met notariële zaken. Mevrouw A. L. heeft de verstoting ook wel degelijk aanvaard. Zij heeft op 25 juli 1974 een verzoekschrift neergelegd voor de rechtbank tot het bekomen van onderhoudsgeld, alsmede van een verstotingsgift. De verstoting was daarenboven een herroepbare verstoting, wat inhoudt dat mevrouw A. L. gedurende een termijn van drie maanden bezwaar had kunnen aantekenen, wat zij niet deed. Mevrouw A. L. heeft overigens uitdrukkelijk enkel een pensioen aangevraagd als gescheiden echtgenoten.

Wat betreft de schending van de openbare orde, verwijst de heer T. naar een arrest van het Hof van Cassatie van 29 april 2002, waarbij geoordeeld wordt dat de rechter in concreto en niet in abstracto dient na te gaan of de beslissing tot verstoting niet in strijd is met de Belgische openbare orde, waarbij in rekening moet gebracht worden dat, op het ogenblik van de verstoting, de echtgenoten een Marokkaanse nationaliteit hadden, gehuwd waren in Marokko en de eerste echtgenote al langer dan 20 jaar daar woonde. De heer T. verwijst verder naar een cassatiearrest van 18 maart 2013, dat oordeelt dat de Belgische internationale openbare orde in de regel niet de erkenning belet in België van de gevolgen van een huwelijk dat geldig in het buitenland is aangegaan door echtgenoten overeenkomstig hun nationale wet waarvan één echtgenoot, op het ogenblik van dat huwelijk, reeds gebonden was door banden uit een niet-ontbonden huwelijk dat ook in het buitenland in dezelfde omstandigheden is aangegaan met een persoon wiens nationale wet de polygamie toestaat.

De heer T. verwijst verder naar het feit dat zijn huwelijk met mevrouw T. overgeschreven werd door de ambtenaar van de burgerlijke stand, waarbij deze kennis had van de verstoting. Door toch het huwelijk in te schrijven, heeft de ambtenaar van de burgerlijke stand uitdrukkelijk aanvaard dat de verstoting in 1973 rechtsgeldig was. Alle andere instanties, zoals de fiscus, hebben ook de rechtsgeldigheid van het huwelijk in België erkend, huwelijk dat, op het ogenblik van het ontstaan van de betwisting, reeds meer dan 30 jaar stand hield.

De toepasselijk wetgeving.

3.

Artikel 570 Ger. W., zoals van toepassing tot 01.10.2004, bepaalde als volgt:

“De rechtbank van eerste aanleg doet uitspraak, ongeacht de waarde van het geschil, over de vordering tot uitvoerbaarverklaring van de beslissingen in burgerlijke zaken geweest door buitenlandse rechters. Tenzij er reden bestaat tot toepassing van een verdrag tussen België en het land waar de beslissing is geweest, onderzoekt de rechter, behalve het geschil zelf:
1° of de beslissing niets inhoudt dat in strijd is met de beginselen van openbare orde of met de regels van het Belgische publiekrecht;
2° of de rechten van de verdediging geëerbiedigd werden;
3° of de vreemde rechter niet enkel wegens de nationaliteit van de eiser bevoegd is;
4° of de beslissing in kracht van gewijsde is gegaan overeenkomstig de wet van het land waar zij geweest is;
5° of de overgelegde uitgifte van de beslissing volgens dezelfde wet voldoet aan de voorwaarden gesteld voor haar authenticiteit.”

4.

Sinds oktober 2014 dient eveneens rekening gehouden te worden met het Wetboek van Internationaal Privaatrecht, ingevoerd door de wet van 16 juli 2014. Dit wetboek bevat specifieke bepalingen inzake de erkenning van de verstoting.

Deze wet kan ingeroepen worden op basis van de overgangsmaatregel, opgenomen in artikel 126, § 2, dat bepaalt:

“§ 2. De artikelen betreffende de uitwerking van buitenlandse rechterlijke beslissingen en authentieke akten zijn van toepassing op de beslissingen en akten die na de inwerkingtreding van deze wet tot stand zijn gekomen.

Een beslissing of akte die voor de inwerkingtreding van deze wet tot stand is gekomen, kan echter gevolgen hebben in België indien zij aan de voorwaarden van deze wet voldoet.”

Artikel 57 van deze wet bepaalt het volgende:

“§ 1. Een in het buitenland opgestelde akte die de wilsverklaring van de man om het huwelijk te ontbinden vaststelt, zonder dat de vrouw een zelfde recht had, kan in België niet worden erkend.

§2. Een zodanige akte evenwel in België worden erkend nadat is nagegaan of aan de volgende cumulatieve voorwaarden is voldaan:

1° de akte is gehomologeerd door een rechter in de Staat waarin zij is opgemaakt;

2° geen van de echtgenoten had op het tijdstip van de homologatie de nationaliteit van een Staat waarvan het recht die vorm van huwelijksontbinding niet kent;

3° geen van de echtgenoten had op het tijdstip van de homologatie zijn gewone verblijfplaats in een Staat waarvan het recht die vorm van huwelijksontbinding niet kent;

4° de vrouw heeft de ontbinding van het huwelijk op ondubbelzinnige wijze en zonder enige dwang aanvaard;

5° tegen de erkenning geldt geen enkele weigeringsgrond als bedoeld in artikel 25.”

De toetsing op grond van artikel 570 Gerechtelijk Wetboek

5.

Alhoewel artikel 570 van het Gerechtelijk Wetboek enkel spreekt over de uitvoerbaarverklaring van buitenlandse vonnissen, wordt algemeen aangenomen in de rechtspraak en rechtsleer dat het eveneens van toepassing is op de erkenning van buitenlandse vonnissen.

Van belang daarbij zijn de voorwaarden dat de beslissing niets inhoudt dat in strijd is met de beginselen van openbare orde of met de regels van het Belgische publiekrecht en dat de rechten van de verdediging geëerbiedigd werden.

Voor wat betreft de rechten van verdediging, dient voorafgaandelijk opgemerkt te worden dat stelling van de heer T. dat uit de verstotingsakte zou blijken dat mevrouw A. L. wel opgeroepen werd, niet kan gevolgd worden. Deze stelling T. steunt op een foutieve vertaling van het Franse woord “cité” (in de vertaling van het Arabisch naar het Frans) in het Nederlands. Uit de context van de gehele akte blijkt dat het woord “cité” in de akte niet kan begrepen worden als “gedagvaard”, maar wel als genoemd, vermeld, aangeduid of geciteerd in de bijgevoegde huwelijksakte.

6.

Zoals terecht opgemerkt wordt in het advies van het openbaar ministerie, is echter de vraag of de akte, waarbij de verstoting van mevrouw A. L. wordt vastgesteld, wel kan beschouwd worden als een vonnis. Een vonnis veronderstelt een betwisting tussen twee partijen waarover de rechter uitspraak doet of de homologatie door de rechter van een overeenkomst tussen partijen, zoals een echtscheiding door onderlinge toestemming, waarbij de rechter nagaat of de wettelijke bepalingen voor de homologatie van de akte zijn nageleefd.

De verstoting die aan de grondslag ligt van de bestreden beslissing, is gebeurd op 9 januari 1973 en dus voor de invoering van de Marokkaanse procedurewet van september 1974 en de hervorming van het wetboek inzake het Marokkaans personeel statuut van juni 1993.

7.

Zoals uiteengezet door G. ROMMEL in zijn studie: “ De verstoting in het Belgisch recht”¹, werd tot 1974 de verstoting in Marokko geregeld door het Marokkaans-Arabisch statuut (mudwwana), gecodificeerd in 1956. Volgens artikel 48 van dit statuut is het voor het bewijs van de verstoting noodzakelijk een akte te laten opmaken door twee “adouls”. Vervolgens wordt de akte voorgelegd voor “homologatie” aan de “kadi”.

De auteur legt daarbij uit wat de functie is van de adouls en van de kadi (p. 1282-1284). De kadi vervult in het Arabisch recht, althans zoals van toepassing op het ogenblik van de opstelling van de betwiste akte, zowel de functie van notaris als die van rechter.

De adoul is een door de kadi als betrouwbaar erkende en bijgevolg onwraakbare aangestelde getuigen. De rechtzoekende kan zich tot deze “getuigen” wenden om akte te doen nemen van een feit of overeenkomst. Het bewijs wordt bewaard in een document, waarin de verklaringen zijn opgenomen. De rol van de adouls is daarbij geleidelijk belangrijker geworden: zij werden ambtenaren, zodat de “betrouwbare getuigen” geïstitutionaliseerd werden tot een soort griffier.

De rol van de kadi blijkt, inzake verstoting, er steeds enkel in bestaan te hebben te verklaren en bevestigen dat de getuigen (de adouls) de akte opgesteld hebben en dat ze betrouwbaar zijn. De akte heeft aldus een gelijkaardige bewijskracht als onze notariële akte, met dien verstande dat het authentiek karakter het gezamenlijk werk is van de kadi en de adouls.

De lezing van de voorgelegde akte bevestigt deze analyse.

8.

Een homologatie naar Marokkaans recht is ook niet vergelijkbaar met een vonnis van homologatie naar Belgisch recht zoals Rommel stelt:

“Welnu, de Marokkaanse verstoting (talak) is geen overeenkomst en de Marokkaanse rechter heeft bij zijn verstoting geen enkele bevoegdheid ten gronde. Hij stelt alleen vast wat de twee adouls schriftelijk verklaard hebben, ervan uitgaande dat ze beiden betrouwbaar zijn en daarom het vertrouwen genieten. (...)

De Marokkaanse homologatie heeft dus niet de inhoud van de Belgische homologatie : ze staat gelijk met de authentisering van een eenzijdige verklaring naar Belgisch notarieel recht.”

¹ RW 1983, 1282-1299” met verdere verwijzingen

9.

Vermits aldus, op het ogenblik van de betwiste akte, de verstoting zich voordoet als een eenzijdige wilsuïting, is het feit dat de betrokken echtgenote al dan niet opgeroepen en gehoord wordt bij de kadi, zonder enige impact op de uitkomst hiervan. Zelfs indien de echtgenote opgeroepen was, had zij geen bezwaar kunnen formuleren of had de kadi niet kunnen weigeren de akte van de verstoting te homologeren.

Aldus kan en dient er dan ook geen toepassing gemaakt worden van art. 570, 2° Gerechtelijk Wetboek.²

De rechtspraak van het Hof van Cassatie van 11.12.1995, 29.02.2002 en 29.09.2003 betreft verstotingen die plaats vonden na de wijziging van de Marokkaanse procedurewetgeving in 1974 of na de wijziging van de codex inzake het Marokkaans personeel statuut in 1993.

Vermits de verstoting in deze niet het gevolg is van een rechterlijke beslissing na afloop van een tegensprekelijke rechtsprocedure, kan enkel worden nagegaan of de toenmalige voorgeschreven procedure inzake het geschrift vastgelegd door de adouls en het authentiek verklaren door de kadi werd gerespecteerd. Daarover bestaat geen betwisting.

De strijdigheid met de openbare orde.

10.

In zijn arrest van 29 april 2002 (www.cass.be S. 0100.35F) oordeelde het Hof van Cassatie

“Overwegende dat de door een buitenlandse rechtbank regelmatig gewezen vonnissen betreffende de staat van de personen, in de regel, uitwerking hebben in België, zonder dat daartoe een uitvoerbaarverklaring is vereist;

² Zie ook J.Y. CARLIER, « La reconnaissance des répudiations », RTDF, 1995, 133- 134 “Il serait absurde, au regard d’une conception occidentale de droit de la défense ayant pour objet le débat contradictoire, de vérifier si l’épouse a été convoquée et entendu, alors que, comme l’avais relevé l’arrêt de la Cour du travail, celle-ci ne peut s’opposer au divorce.”. Vrije vertaling: “Het zou absurd zijn, vanuit een westerse opvatting van het recht van verdediging dat een tegensprekelijk debat als voorwerp heeft, na te gaan of de echtgenote werd uitgenodigd en gehoord, terwijl, zoals het arrest van het arbeidshof had vastgesteld deze zich toch niet kan verzetten tegen de echtscheiding.” en “ Il paraît plus logique de limiter l’examen des droits de la défense sensu stricto au respect de la procédure, telle que prévue dans l’Etat d’origine de la décision à reconnaître. ». Vrije vertaling:” Het lijkt logischer om het onderzoek naar de rechten van verdediging sensu stricto te beperken tot de eerbiediging van de procedure, zoals voorzien door de Staat van oorsprong van de te erkennen beslissing.” Zie ook M. TAVERNE, La répudiation et la sécurité juridique en droit familial, R.T.D.F., 1990, 406 en T. VAN MENSEL, Houding van de Belgische rechters t.a.v. de echtscheiding door verstoting, T. Vreemd., 1990, 15.

Dat zij evenwel in België enkel geacht worden regelmatig gewezen te zijn als zij voldoen aan de in artikel 570 van het Gerechtelijk Wetboek vermelde voorwaarden;

Overwegende dat, krachtens het tweede lid, 1°, van dat artikel, de beslissing niets mag inhouden dat in strijd is met de beginselen van openbare orde of met de regels van het Belgische publiek recht ;

Dat onder openbare orde in de zin van die bepaling de Belgische internationale openbare orde moet worden verstaan;

Overwegende dat een wet van nationale openbare orde slechts de Belgische internationale openbare orde raakt, als de wetgever in de bepalingen van die wet een beginsel heeft willen vastleggen dat hij als van wezenlijk belang beschouwt voor de zedelijke, politieke of economische orde;

Overwegende dat het onderdeel betoogt dat de Belgische internationale openbare orde zou worden miskend als uitwerking zou worden verleend aan een buitenlandse beslissing waarbij de huwelijksband wordt beëindigd krachtens een wet die, door het recht om die beëindiging uit te lokken alleen toe te kennen aan de echtgenoot, het beginsel van de gelijkberechtiging van man en vrouw miskent;

Overwegende dat het arrest weliswaar toegeeft dat in de Marokkaanse wet in overeenstemming waarmee de huwelijksband is beëindigd, “een discriminatie blijft bestaan ten aanzien van de Marokkaanse vrouw”, maar beslist dat “de rechter ‘in concreto’ en niet ‘in abstracto’ dient na te gaan of de beslissing waarbij de echtgenote wordt verstoten niet in strijd is met de Belgische openbare orde’, dat te dezen “vaststaat [...] dat de eerste echtgenote [van verweerder] de verstoting heeft aanvaard” en dat “niet kan worden staande gehouden dat bij de procedure tot verstoting de Belgische wet is overtreden”, aangezien “de echtgenoten gehuwd zijn in Marokko” waar de eerste echtgenote van verweerder “al langer dan twintig jaar [...] woont” ;

Dat het arrest door die overwegingen de beslissing dat verweerder, krachtens de litigieuze verstoting, in België moet worden geacht van zijn eerste vrouw gescheiden te zijn, naar recht verantwoordt.

11.

In zijn conclusie bij dit arrest geeft Eerste advocaat-generaal Leclercq nauwkeurig de redenen aan waarom, ondanks de miskennis van het gelijkheidsbeginsel, de ontbinding van het

huwelijk in Marokko, overeenkomstig de Marokkaanse wetgeving, in België kan erkend worden:

“ 5. De beslissing die te dezen in het buitenland is genomen overeenkomstig het persoonlijk statuut van de partijen lijkt m.i. te voldoen aan de in artikel 570, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarde dat het recht van verdediging van de echtgenote moet worden geëerbiedigd.

Eiser betoogt nochtans dat de eenzijdige verstoting, als wijze van beëindiging van de huwelijksband, volgens het Marokkaans recht, alleen openstaat voor de echtgenoot en voor hem alleen, zodat ze in strijd is met het beginsel van de gelijkheid van man en vrouw, in zoverre er een discriminatie blijft bestaan ten nadele van de Marokkaanse vrouw.

Dat beginsel van gelijkheid van man en vrouw is ongetwijfeld de dag van vandaag een regel van Belgische internationale openbare orde.

De rechter dient evenwel hoe dan ook en in navolging van de in het arrest van het Hof van 2 april 1981 vervatte leer alleen na te gaan of de mogelijke juridische gevolgen van de toepasselijk verklaarde buitenlandse rechtsregel verenigbaar zijn met de Belgische internationale openbare orde en hij mag een instelling, die als zodanig in het Belgisch recht verboden is omdat ze in strijd is met voormeld gelijkheidsbeginsel, niet in haar geheel beoordelen (Art. 3 en 6 B.W. , art. 570, tweede lid, Ger.W.).

Te dezen, dat is in het geval waarin alleen de verhoudingen tussen eiser en verweerder in het geding zijn, zijn de omvang van de pensioenrechten en de verwarmingstoelage van verweerder de enige gevolgen die de buitenlandse beslissing en de door die beslissing toegepaste regel van buitenlands recht in België kunnen hebben. Laatstgenoemde vordert de erkenning van zijn volledige rechten en niet van de helft ervan, zoals eiser dat wenst; het aldus gepreciseerde onderwerp van een dergelijke vordering doet, ook al is ze gegrond op de gevolgen van een beslissing tot verstoting, geen afbreuk aan de Belgische internationale openbare orde. Ik herhaal het: de oplossing brengt slechts gevolgen teweeg tussen eiser en verweerder.”

In dezelfde zin concludeerde advocaat-generaal WERQUIN bij het cassatiearrest van 18 juni 2007 (C.04.0430.F). Hij benadrukt dat een buitenlandse “institutie” niet op algemene wijze in abstracto kan veroordeeld worden, maar integendeel geanalyseerd moet worden rekening houdend met de concrete omstandigheden van de zaak teneinde te bepalen of “in specie” deze “institutie” werkelijk onze internationale openbare orde miskent.

12.

Uit het geciteerde arrest en de geciteerde conclusie, blijkt dat het begrip openbare orde in de zin van artikel 570 van het Gerechtelijk Wetboek begrepen dient te worden als de Belgische

internationale openbare orde en dat anderzijds het onderzoek naar de schending van de internationale orde in concreto moet gebeuren, waarbij wordt onderzocht welke de band is met België.

Het hof sluit zich bij deze analyse aan.

13.

In de voorliggende betwisting is de heer T. op 1 november 1956 in Marokko gehuwd met mevrouw A.. Volgens de pensioenberekening heeft hij in België arbeidsprestaties verricht sinds 1966, maar volgens het document “historiek van de adressen”, (stuk 14 van de Federale Pensioendienst en de stukken van het bevolkingsregister) woont hij slechts in België vanaf 5.02.1971. Het centrum van zijn belangen was in ieder geval na 1966 nog in Marokko, vermits er uit het huwelijk kinderen geboren werden in 1966, 1967 en 1968. Hij is gescheiden in 1973 in Marokko. Op 22 november 1975 is hij in Marokko opnieuw gehuwd met mevrouw T. , met wie hij sindsdien samenwoonde in België.

Mevrouw A. heeft de verstoting nooit betwist. Zij heeft nadien rechten als gescheiden echtgenoot op onderhoudsgeld laten gelden, evenals het recht op een vertroostingsgift. In haar pensioenaanvraag, stelt zij zichzelf voor als gescheiden echtgenote en vraagt zij enkel een pensioen als gescheiden echtgenote.

De bestreden beslissing kent, met miskennis van deze aanvraag, aan mevrouw A. een pensioen toe van feitelijk gescheiden (en dus nog door de echt verbonden) vrouw. Door aldus te beslissen, miskent de bestreden beslissing het personeel statuut van de heer T. en zijn eerste echtgenote in Marokko, zonder dat concrete redenen van internationale openbare orde zich tegen de toepassing van dit statuut verzetten. De hoofdzakelijk aanwezigheid van de heer T. in België sinds 1971 houdt, in het kader van een betwisting over de pensioenrechten van zijn eerste echtgenote, die nooit in België verbleven heeft, geen concrete schending in van de Belgische internationale openbare orde.

14.

De vraag stelt zich overigens of de beslissing van de Federale Pensioendienst om aan de eerste echtgenote de helft van het gezinspensioen toe te kennen, in plaats van een pensioen als gescheiden echtgenote, wel echt steunt op een bekommernis van openbare orde, dan eerder op een financiële bekommernis. De toekenning van een pensioen als feitelijk gescheiden echtgenoot brengt geen verhoging van de pensioenlast met zich mee. Dat is wel het geval als een pensioen aan de gescheiden echtgenote wordt toegekend. Dat pensioen staat los van het pensioenrecht van de echtgenoot.

15.

Het bestreden vonnis dient op die basis bevestigd te worden, zonder dat verder moet onderzocht worden of de ontbinding van het huwelijk in 1973 al dan niet kan “erkend” worden in het kader van het Wetboek op het Internationaal Privaatrecht, en zonder dat moet onderzocht worden of de inschrijving van het nieuwe huwelijk van heer T. in 1975 in het bevolkingsregister, een administratieve rechtshandeling uitmaakt die op zichzelf rechten creëert, die door de Federale Pensioendienst dient gerespecteerd te worden.

Het hoger beroep is dan ook ongegrond.

14.

Overeenkomstig artikel 1017, al. 2 van het Gerechtelijk Wetboek dient de Federale Pensioendienst veroordeeld te worden tot de kosten van de procedure.

De heer T. vordert ten onrechte een rechtsplegingsvergoeding voor de procedure voor het arbeidshof te Gent en voor de procedure voor het arbeidshof te Brussel. Overeenkomstig artikel 1, al. 2 van het Koninklijk Besluit van 26 oktober 2007 tot vaststelling van het tarief van de rechtsplegingsvergoeding, wordt een rechtsplegingsvergoeding toegekend per aanleg. Artikel 1110, eerste en tweede lid, Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat ingeval cassatie wordt uitgesproken met verwijzing, deze plaats heeft naar het gerecht in hoogste feitelijke aanleg van dezelfde rang als datgene dat de bestreden beslissing gewezen heeft en dat deze voor het aangewezen gerecht wordt aanhangig gemaakt zoals een gewone zaak. Uit deze bepalingen volgt dat de dagvaarding voor de verwijzingsrechter na cassatie geen geding inleidende akte is maar een akte tot voorzetting van het geding.

Uit de samenhang van deze bepalingen volgt dat de behandeling van de zaak voor en na cassatie één enkele aanleg vormt en er dienvolgens slechts één rechtsplegingsvergoeding mag worden toegekend voor deze aanleg (cf. Cass. 10.09.2015 C.13.0402.N/5 Juridat).

OM DEZE REDENEN HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak,

Gelet op het eensluidend schriftelijk advies van mevrouw N. Van den Brande, advocaat-generaal, waarop repliek van de Federale Pensioendienst.

Verklaart het hoger beroep ongegrond en bevestigt het bestreden vonnis van de arbeidsrechtbank te Gent.

Veroordeelt, in overeenstemming met artikel 1017 al. 2 van het Gerechtelijk Wetboek, de Federale Pensioendienst tot de kosten van het hoger beroep, begroot in hoofde van de heer

T. op

- de rechtsplegingsvergoeding voor de arbeidsrechtbank van € 131,18
- de kosten van de procedure voor het Hof van Cassatie, begroot door het Hof van Cassatie op € 106,24
- de dagvaardingskosten na cassatie, begroot op € 134,32
- de rechtsplegingsvergoeding voor het hof van € 174,94

Aldus gewezen en ondertekend door de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel, samengesteld uit :

F. KENIS, raadsheer,

C. LAURIERS, plv raadsheer in sociale zaken, werkgever,
K. GACOMS, raadsheer in sociale zaken, werknemer-arbeider,
Bijgestaan door S. VAN DER HOEVEN, griffier

S. VAN DER HOEVEN

K. GACOMS

C. LAURIERS

F. KENIS

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van 14 maart 2019 door

F. KENIS, raadsheer,
S. VAN DER HOEVEN, griffier

S. VAN DER HOEVEN,

F. KENIS,